

Kalējs kala debesīs, 2015.gada aprīlis, septembris

2015.

gadā ATBALSTĪTAIS PROJEKTS “KALĒJS KALA DEBESĪS” ir Stopiņu novada domes finansēto projektu konkurss, kurā Ulbrokas bibliotēka piedalās pirmo reizi. Projekta pamatā pavasara talka un bibliotekāru darba svētki dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji”.

Īss projekta apraksts.

Stopiņu novada bibliotekāru tikšanās “Līčos” Pētera Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji” ir jauna tradīcija, kad dzejnieka un atdzejotāja dzimšanas dienā tiek organizēta apkārtnes uzkopšana un labiekārtošana. Pavasara talka un apkārtnes sakopšana arī tēlaini ir salīdzināma ar rakstniecības radošumu, jaunatklāsmi un paliekošu vērtību veidošanu. Stopiņu novada bibliotekāru tikšanās vienlīdz ir arī Bibliotēku nedēļas un profesijas svētki, kas ir bibliotekāru dzīves un darba izpēte un novadpētniecības resursu pilnveides jautājums.

Dzejas dienas notikumiem un aktivitātēm ir vietējās nozīmes kultūrvēsturisks aspekts, kas veicina radošas un literāras vides saglabāšanu, attīstību un piederību savam novadam. Ar pašu iniciatīvi iedibināts, veidots un uzturēts pasākums rada atbildības sajūtu un pievienoto vērtību sabiedriskās domas līdzdalībai Stopiņu novada kultūras dzīves norisēs.

Nepieciešamības pamatojums.

24. aprīlis - vietējās identitātes kultūraktivitāte, kas paredz talkas darbības rezultātā sakārtot un izveidot radošās dzejas izpausmēm atbilstošu vidi.

11. septembris – Dzejas dienas pasākums “Kalēju” mājas pagalmā. Stopiņu novada dzejnieka Pētera Brūvera valodas ainava, radošā elpa un skolu jaunatnes līdzdalība dzejas lasījumos.

Projekta mērķis.

Pavasara talkas un apkārtnes uzkopšanas darbības rezultātā palīdzēt pavasarīgi sazaļot dārza un mežmalas ainavai – meža tīrīšana, puķu dobjū veidošana. Saglabāt un uzturēt rakstniecības vides autentiskumu un veidot novada Dzejas dienu pasākumam piemērotu norises vietu. Organizēt Dzejas dienu pasākumu dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji”.

Mērķa grupa.

24. aprīlis - Stopiņu novada publisko un skolu bibliotēku darbinieki, kā arī ar bibliotekāra profesiju saistīti Stopiņu novada iedzīvotāji. Kopskaitā 20 – 25 pasākuma dalībnieki.

11. septembris - Stopiņu novada skolu un bibliotēku jaunatne, Pētera Brūvera dzejas cienītāji, interesenti un rakstniecības pārstāvji, aptuvenais dalībnieku skaits 50.

Partneri.

Partneri - P/A “Saimnieks” Transporta un labiekārtošanas nodaļasvadītājs Atis Senkāns un Stopiņu novada apkārtnes labiekārtotāja - dārzniece Silvija Mazure.

Stopiņu novada Sauriešu bibliotēkas vadītāja Kristīne Cimdiņa.

Paredzamais rezultāts.

Talkas darbības rezultātā iegūta Stopiņu novada Dzejas dienām atbilstoša pasākuma norises vieta. Uzturēta dzejnieka Pētera Brūvera piemiņa un radošā iniciatīva. Rezultātā inovatīva bibliotēku nozares speciālistu aktivitāte, kas veicina novada bibliotēku kolektīvu saliedēšanu, kā arī bibliotēku darbinieku atpazīstamību sabiedrībā. Darba un profesijas svētki Bibliotēkas nedēļai Latvijā, kas tiek atzīmēta kopš 1997. gada. Stopiņu novadā, dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji”, Līči, Stopiņu novads – otro gadu.

Pirmoreiz, ārpus tradicionālajām telpām, Dzejas dienas “Kalējos” – jauna tradīcija pasākuma norisei Stopiņu novadā. Pēcpusdiena Pētera Brūvera personības atklāsmei un dzejas daudzfunkcionalitātei sadarbībā ar citām mākslas formām – mūziku, mākslu. Piedalās Stopiņu novada skolu jaunatne, bibliotēku lasītāji, interesenti un iestāžu darbinieki.

Projekta pieteicēja.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka.

Projekta vadītāja.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane

Kalējs kala debesīs

Satikšanās dzejnieka namā, skaisti sakopts dārzs un apkārtnē, pirmo atraitnīšu stādi puķu dobēs un sirsnīgas sarunas par literatūru un bibliotekāru profesiju, tā var raksturot saturīgi pavadīto dienu Stopiņu novada „Kalējos”. Tā ir viena no senajām mājvietām Stopiņu novada Līčos un novadā dzīvojošiem īpaša tādēļ, ka tajā dzimis, audzis un savus darbus radījis talantīgais latviešu dzejnieks un atdejojotājs Pēters Brūveris (1957.-2011.).

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas sagatavots un Stopiņu novada domes atbalstīts projekts „Kalējs kala debesīs” un Ulbrokas bibliotēkas vadītājas Daigas Brigmanes neizsīkstošā enerģija 24. aprīlī aizveda novada bibliotekārus uz „Kalējiem”. Divu gadu laikā šī ir jau otrā reize, kad bibliotekāri sanāk kopā šajās mājās, atcerās dzejnieku un sapos tās pavasarim. Šogad pasākums notika bibliotēku nedēļā, kuras vadmotīvam ir izvēlēti Raiņa vārdi: „Pastāvēs, kas pārvērtīsies”, pavasara talka reizē bija arī bibliotekāru svētki.

Dienu sākām ar piemiņas brīdi Pētera Brūvera atdusas vietā Ulbrokas Meža kapos. Dzejnieka mājās mūs sirsnīgi sagaidīja mājas saimniece, dzejnieka māte Vija Brūvere un meita Indra Brūvere-Darulīene. Sasveicināšanos saistošāku darīja kopīga iepazīšanās „Kalēju” mājas sētšvidū. Katrs klātesošais stāstīja īsu stāstu par sevi. Spožie aprīļa saules stari mudināja uz labiem darbiem. Lai tie ritētu raiti un organizēti, un klātesošajiem kā interesants pārsteigums izskanēja piedāvājums dalīties darba grupās ar šādiem darba uzdevumiem: radīt pārvērtības piemājas puķu dobēs un veidot ziedu sveicienu dzejniekam, atjaunot mežmalas un ceļmalas ainavu, radīt krāsainu vārdu zīmējumu, pierādīt meistarības pakāpi zupas gatavošanā, īstenot zibakcijas „Pastāvēs, kas pārvērtīsies” aicinājumu darāmajiem darbiem, un 2014. gada retrospekcijai par bibliotekāru talku Pētera Brūvera dzimtajās mājās „Kalēji”. Darba grupas ķērās pie darba rīkiem un naski sāka veikt uzticēto.

Sauli nomainīja pelēku mākoņu gubas, nolija pat dažās lietus lāses, bet, strādājot čakli, visiem bija silti. Varētu teikt, ka viss noritēja skaistā saskaņā – naski zibēja grābekļi un no pērnajiem gružiem un lapām tīra tapa visa apkārtnē, puķu dobēs skaisti uzdziedēja koši dzeltenas atraitnītes, pa ziemu mazliet nosūbējušie dārza vārti ieguva skaisti zaļu krāsu toni, pagalma tālākajā nostūrī ap ugunsgrūdu čakli rosījās zupas vārītāji, bijušās kalēju darbnīcas tuvumā ar fotogrāfijām un trāpīgām vārmām no Raiņa dzejas tapa vēstījums par notikumu 2014. gadā. Darbs dara darītāju, iedvesma deva spēku un prieku paveikt visu, kā bija iecerēts. Līdz ar gatavas zupas smaržu mājas sakopšanas darbi bija paveikti. Vakarēšana pie ugunsgrūda ar gardo skābeņu zupu un stāstiem varēja sākties. Dienas sākumā ar iepazīšanos aizsākušies, profesiju stāsti ieguva pilnīgākas aprises. Kāpēc tieši bibliotekāra profesija? Ikvienam bija sagatavots interesants, un ar fotogrāfijām papildināts stāsts. Ulbrokas bibliotekāri ar entuziasmu apkopo gan bibliotēkas, gan sava novada vēsturi. Izskanējušie stāsti un vēsturiskās fotogrāfijas būs labs papildinājums līdz šim savāktajiem materiāliem.

Vakara noslēgumā dzejnieka meitas Indras lasījumā izskanēja Pētera Brūvera dzeja. Dzejolis „Jau kuro pavasari padodos melnajam strazdam” uzjundīja noskaņu par mājām, kuras nekad nepamet.

Tiksimies šeit atkal nākamgad! Domāsim par to pašu, runāsim par to pašu, darīsim tāpat un viens otram būsim tie paši.

Raksta autore - Ginta Zalcmāne, Ulbroka, Latvijas lauksaimniecības mehanizācijas un elektrifikācijas ZPI Tehniskās bibliotēkas darbiniece no 1987.gada – 1993.gadam, Latvijas Nacionālā bibliotēka no 1993.gada

Fotogrāfiju autore - Inese Skrastiņa, Stopiņu novada Sabiedrisko attiecību speciāliste

“..vai dzirdi sirds ar otru sirdi draudzējas”

(P. Brūveris).

Septembris. Raiņa 150.

dzimšanas diena. Saulaina Dzejas dienas pēcpusdiena dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji”. Satikšanās vieta un pasākuma programma varbūt aicina meklēt Rainisko sevī, savā pārlicībā un uzskatu daudzveidībā, bet varbūt liek domāt par lielceļu, kas vijas līdzās, par mežmalu un nelielo šķūnīšu klātbūtni, par sapņiem, kuri sapņojot un pa gabalu izskatās savādāki nekā īstenībā, par cilvēkiem, ar kuriem liktenis mūs saved kopā un par dāvanām, kuras mums tiek dotas. Viss rādās savādāk – dziļāk, asāk, tiešāk. Atliek vien iet, ieraudzīt un sajūst.

Stopiņu novada domes atbalstītā projekta “Kalējs kala debesīs” iecere ir publiski runāt, sajūst un dzirdēt dzejas “dzīvo nervu”. Ar Ulbrokas bibliotēkas iniciatīvu iedibināts, veidots un uzturēts Dzejas dienas pasākums, rada atbildības sajūtu ikviena līdzdalībai sava novada kultūras dzīves norisēs. Dzejas dienas “Kalējos” ir jauna tradīcija pasākuma norisei Stopiņu

novadā. Tā nav tikai pēcpusdiena Pētera Brūvera personības atklāsmei šogad iznākušai dzejoļu grāmatai “Grāmata Gundegai” ar karaliski skaistām Gundegas Muzikantes ilustrācijām un mākslinieces klātbūtni valodas zīmējumā un mākslinieciskajā skanējumā, bet ir arī draudzības dziesma visiem klātesošajiem. “sirds ar otru sirdi ieklausies! vai dzirdi sirds ar otru sirdi draudzējas” (P.Brūveris).

Dzejnieka māja – mammas Vijas acīs neliels saviļņojums un neizsakāms mīļums, sievas Ivetas un meitas Indras būtība iemieso rakstītā vārda spēku, atbildību un ikdienā tik ierasto rūpju loku. “Kalēju” mājas mežmalā sapulcējušies tuvāki un tālāki ciemiņi, tālajā 1996. gadā Dzejas dienas tiek atklātas septiņās valodās, šoreiz divās – latviešu un lietuviešu. Daiņus Gintals, Mindaugs Nastaravičs, Giedre Kazlauskaite, Artūrs Vaļonis ir “Dzeja nemelo” vēstneši pašu radītai un atdzejotai dzejai. Viņu uzstāšanās irasredzīga, jūtīga un tieša. Dzejas lasījumu kopējā iezīme – mūsdienu sabiedrībā pārāk maz cieņas, cilvēcības un labas literārās valodas. Par šo sniegumu pienākas Pētera Brūvera piešķirta ne pasniegta balva “Zelta kuvalda”, savukārt “Sudraba veseris” ir iemīļotās mākslinieces Gundegas Muzikantes un Ivetas Brūveres jaunais darba rīks. Visiem patīkams pārsteigums ir Pētera un Ivetas debija senu notikumu vēstījumam divrindēs un bildēs, dzejolis, kas radīts gandrīz trīsdesmit gadus atpakaļ un savu aktualitāti nav zaudējis arī šodien. Visiem, kas klātienē to neredzēja, šobrīd to var skatīt Ulbrokas bibliotēkas telpās. Kalējisko balvu “Bronzas āmurīti” par palīdzību iekārtojot Kalēju notikumvietu, saņem pašvaldības vadītāji, p/a “Saimnieks” darbinieki, skolu un publisko bibliotēku bibliotekāri, kolēģes no Latvijas Nacionālās bibliotēkas, novada iedzīvotāji dažādu bibliotēku darbinieki, ja vien prātā pavasara talkas un rudens Dzejas dienas notikumi.

Ik rudeni neizpaliek arī Ulbrokas bibliotēkas ikgadējā lasītāju atzinība un novērtējums. Draudzīgs un sadarbības rosinošs ir nominācijas Lasošākā ģimene novērtējums – par tādu atzīta Tīlanu ģimene. Lieli lasītāji ir Dārta (11 gadi) un Svens (9 gadi), visam motivātors ir

mamma Dace un citi ģimenes locekļi. Otrā šīs nominācijas ieguvēja ir Misiņu ģimene, grāmatas lasa Anna (9 gadi) un Jānis (7 gadi), ko pavada vecvecāku uzcītība. Nominācija – Publicitāte par sadarbību un atbalstu Ulbrokas bibliotēkas darbības atspoguļojumā tiek pasniegta Inesei Skrastiņai vien tad, ja tiek atminēta turku tautas mīkla - Apaļa, apaļa mājiņa Ar zaļi svītrotu āriņu, Ar sarkanu, sarkanu iekšīņu, Kurā daudz sīku bērniņu.

Stopiņu novada dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji” atkal izskanējis dzejas un radošās elpas gars, kas pulcējis vietējo un citu skolu jaunatni, kaimiņus un dzejnieka dzejas cienītājus, dzejdarus no Lietuvas, divu publisko un četru skolu bibliotēku darbiniekus, pašvaldības vadītājus – Jāni Pumpuru un Vitu Paulāni, kā arī erudītākos Ulbrokas bibliotēkas lasītājus un dienas centra “Līči” interesentus. Brūveru ģimenes sievietes un radniekus. Par to liks domāt satiktie cilvēki, iegūtie draugi un sirdī ieslēgtie notikumi, par to atgādinās Pētera Brūvera autogrāfu kartiņa un sirsnīgie ieraksti Viesu grāmatās. Paldies visiem par piedzīvoto pašmāju kultūrvides svētnīcā, kur joprojām mīt dvēseles un gara spēks. Paldies projekta partneriem un atbalstītājiem - p/a “Saimnieks” Transporta un labiekārtošanas nodaļas vadītājam Atim Senkānam un Stopiņu novada apkārtnes labiekārtotājam - dārzniecei Silvijai Mazurei, Stopiņu novada Sauriešu bibliotēkas vadītājai Kristīnei Cimdiņai. Uz tikšanos citugad - Dzejas dienām velītās svētkos!

Raksta autore un projekta vadītāja - Daiga Brigmane, Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja.

Fotogrāfiju autores - Inese Skrastiņa, Stopiņu novada Sabiedrisko attiecību speciāliste Ieva Mūrniece, Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas bibliotekāre

2015. gada 11. septembrī Pētera Brūvera dzimtajās mājās „Kalēji”, Stopiņu novada Līčos norisinājās Dzejas dienas. Pasākuma programma izvērtās ļoti plaša, bija padomāts par visiem: gan lieliem, gan maziem.

Pētera Brūvera un Gundegas Muzikantes grāmatas „Grāmata Gundegai” prezentācija izvērsās par jauku Ulbrokas bibliotēkas vadītājas Daigas Brigmanes un mākslinieces Gundegas Muzikantes dialogu. Sarunā atklājās vairāki interesanti fakti par mākslinieces un dzejnieka līdzšinējo sadarbību (sadarbība aizsākusies strādājot pie Rozes Stiebras režisētās animācijas filmas „Dzeguze un viņas divpadsmit vīri”). Māksliniece pastāstīja, kā tapusi grāmata – Pēters Brūveris ik pa laikam māksliniecei nosūtījis pa dzejolim, līdz to esot sakrājušies tik daudz, ka radusies doma par jaunu bērnu grāmatu. Līdztekus Pētera Brūvera dzejoļiem grāmatā (kā jau ierasts) atrodami arī atdzejojumi – ne velti arī 2015. gada Dzejas dienās atskanēja arī lietuviešu valoda, viena no valodām, no kuras visvairāk dzīves laikā atdzejojis Pēters Brūveris. Jāatzīmē fakts, ka šī bērnu grāmata ir pēdējā dzejnieka dzīves laikā paša sastādītā grāmata.

Pēc grāmatas prezentācijas klātesošos sagaidīja pārsteigums – Stopiņu novada priekšsēdētāja vietniece Vita Paulāne un komponists Māris Lasmanis iepazīstināja ar ideju jaunam projektam. 2017. gadā, kad dzejniekam Pēteram Brūverim apritēs 60 gadi, komponists iecerējis radīt jaunu koncertprogrammu ar dzejnieka vārdiem.

Pasākuma otro daļu ievadīja sauklis „Dzeja nemelo”. Šogad Dzejas dienās piedalījās 22 autori no 7 valstīm. 4 viesi no Lietuvas – Giedre Kazlauskaite, Artūrs Vaļonis, Mindaugs Nastaravičs un Daiņus Gintals – piedalījās gan lasījumos Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, gan Stopiņu novada „Kalējos”. Ar dzejniekiem iepazīstināja atdzejojātāja Indra Brūvere-Daruliene.

Giedre Kazlauskaite Lietuvā ir saņēmusi vairākas godalgas (tostarp Jurgas Ivanauskaites prēmiju), viņa ir redaktore vienā no kultūras avīzēm, televīzijā vadījusi raidījumu par literatūru. Šogad Giedre piedalījās arī dzejas dienu tulkošanas meistardarbnīcā. Artūrs Vaļonis ir viens no mūsdienīgu populārākajiem dzejniekiem Lietuvā. Viņš ir saņēmis vairākus prestižus apbalvojumus un piedalījies vairākos starptautiskos festivālos. Viņš skatītājus pārsteidza, vienu savu dzejoli nolasot latviešu valodā. Pasākumā viņš pajokoja, ka šis brauciens uz Latviju viņam bijis liktenīgs – šovasar viņš Viļņā mainījis dzīvesvietu un tagad dzīvojot pavisam netālu no Latviešu pieturas. Tā viņa aizvedusi līdz Rīgai. Artūrs Vaļonis pasākumā nolasīja arī vienu Pētera Brūvera dzejoli lietuviešu valodā, ko atdzejojis Vītauts Dekšnis. Daiņus Gintals ir ne tikai augsti novērtēts dzejnieks Lietuvā, bet arī tulkotājs un atdzejotājs no franču valodas. Daiņus Gintals ir arī literatūras un mākslas kritiķis, kas Lietuvā organizē mākslas plenērus. Mindaugs Nastaravičs – dzejnieks, dramaturgs, žurnālists. Šogad viņš tika apbalvots ar godpilno Lietuvas teātra apbalvojumu – „Skatuves zelta krustu”.

Noslēgumā skanēja nepublicētā Pētera Brūvera un Ivetas Brūveres dzejoļa „Vakariņas ar velnu” priekšlasījums. Klātesošie varēja aplūkot Ivetas Brūveres ilustrācijas, kas bija eksponētas Dzejas dienu pasākuma vietā.

Vakars pagāja patīkamā un omulīgā gaisotnē. Cerams, šī tradīcija turpināsies nākamgad un Dzejas dienas Stopiņu novadā pulcēs viesus gan no Stopiņu novada, gan visas Latvijas un ārvalstīm.

Indra Brūvere-Daruliene, atdzejotāja

Pēteris Brūveris

Vakariņas ar velnu

Skanēja trauki, dunēja panna,
Virtuvē Mariju satika Anna.
Kā pie maltītes mums tikt?
- vajag visus darbā likt!
Anna un Marija biezputru vārīja,
Mikus ar brāli kaisīja sāli,
Kaķis ar suni sargāja guni,
Vienīgi Barba bija bez darba.
Tad pa tālrūni melnu,
Barba uzlūdzta ciemos velnu.
Elles saimniekam liels prieks,
Nejutās viņš vairāk lieks.
Lai gan velns, cik spēja skrēja,
Vilcienu viņš nokavēja.
Nu, viņš sāka matus plēst,
Ļoti sagribējās ēst.
Šajā brīdī, ak, tu, laime,
Pāri laidās vārnu saime.
Lai gan nelielas no skata,
Vārnas velnam līdzēt prata.
Tuk! tuk! tuk! Ne desmit stundas nepagāja,
Jau velns pie durvīm klaudzināja.
Skat! Velnam rokā karote liela,
Ēd viņš un pavārus liela.

Ivetas Brūveres ilustrācijas.

Pirmais publiskais lasījums Dzejas dienās, 11.09.2015., "Kalēji", Līči, Stopiņu novads

Atsauksmes no Viesu grāmatas Dzejas dienas dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās "Kalēji", 2015. gada 11. septembrī

Paldies, novada gaišākajai, bagātākajai un apgarotākajai vietai un cilvēkiem!
Cik jauki, ka pasaulē ir tādas mājas,
Kur pūtināt sirdi,
Kur pūtināt kājas!

"Kalējos", 11.09.2015

Cieņā un pateicībā Guna Dēliņa

Sirsnīgs paldies par brīnišķīgo, dvēseliski bagāto pēcpusdienu! Tas bija tik īsti, dzīvi, patiesi, cilvēciski silti – kā rupja rudzu maize ar sviestu dvēselei. Paldies! Lai daudz spēka un iedvesmas visam Ulbrokas bibliotēkas kolektīvam svētkos un ikdienā!

Tīlanu ģimene
"Kalējos", 2015. gada 11. septembrī

Mīļās bibliotēkas meitenes! Sirsnīgs paldies par bildēm un vēl lielāks paldies par pašu pasākumu - pārdomāts un izauklēts "līdz pēdējai vīlītei"! :) Tik daudz dzejas "ar dzīvo nervu" sen nebija baudīts! Lai iedvesma un tikpat veiksmīgs papildījums visām turpmākajām iecerēm!

Dace, 2015. gada 15. septembris

Vissirsnīgākie paldies par sirds darbu, kuru dariet ar lielu degsmi! Lai izdodas vēl daudzi!

Cieņā un mīļā sirsnībā, Ginta

Skatos bildes un priecājos. Sirsnīgs paldies par Dzejas dienas notikumiem Kalējos. Ir tiešām ko atcerēties un par ko pārdomāt kādu laiku. Neviltots prieks tikties ar visiem Jums zināmajiem cilvēkiem. Tagad man jau ir tā, ka pa laikam pietrūks satikšanās.

Ar sirsnīgiem sveicieniem,
Ginta, 2015. gada 16. septembris

Šeit pie jums ciemos bija ļoti labi un silti. Palies par jūsu gaišajām sejām! Paldies!

Dainis Gintals, Mindaugs Nastaravičs, Artūrs Vaļonis Iespaidīga bibliotēka! –gk- /Giedre Kazlauskaite/ 2015.9.11

Ļoti omulīga lauku sēta un patīkama kompānija Brūvera garā – zelta kuvaldas kavalieri

11.09.2015. Dainis Gintals, Mindaugs Nastaravičs, Artūrs Vaļonis, Giedre Kazlauskaite

Informācijas izmantošanas, citēšanas, pārpublicēšanas gadījumā atsauce obligāta.